

Herold, František, **výzkumník v nástrojářství**, narozen 17. 1. 1889, Praha, zemřel **28. 11. 1971**.

Studoval reálnou školu **na Žižkově** a poté Vysokou školu technickou (do roku 1912). Živil se jako peněžní úředník a později jako pracovník ve výzkumu hudebních nástrojů. Činný byl rovněž v Sokole (působil zde i jako ředitel) a v souvislosti s „Akcí Sokol“ byl za druhé světové války vězněn v Terezíně a Osvětimi (do roku 1942). Zde jej společně s dalšími 16 Sokoly ilegálně portrétoval Stanisław Gutkiewicz.

Zajímal se o izomorfní klávesnice, u firmy August Förster si nechal si vyrobit klavír s klaviaturou tvořenou stejně velkými klávesami ve třech řadách, přičemž první řada je adekvátní C celotónové stupnici, druhá Cis celotónové stupnici a třetí opět opakuje rozložení řady první. Barevně rovněž nezachovává černobílé rozložení tradiční klaviatury, nicméně střídá barvy tónů: C je černá, D bílá, E žlutá, Fis bílá, Gis žlutá, Ais bílá a C opět černá. Obdobné je střídání barev v druhé řadě, s tím, že černou barvou je označena klávesa G, A je bílá, H žlutá atd. Výhoda tohoto rozložení je, že jakákoliv hudební struktura je snadno transponovatelná do všech tónin beze změny tvaru (oproti standardní klaviatuře, kde má např. durová stupnice 6 různých tvarů, kvůli nepravidelnému střídání černých a bílých kláves). V tomto navazuje na předchozí historické pokusy, například na Jankóovu klaviaturu, která má ještě více řad nad sebou.

Ačkoliv jej aktivně předváděl po republice, nástroj se neuchytil a byly vyrobeny pouze dva exempláře (August Förster a Petrof) a mnoho modelů. Rovněž byl nápad aplikovaný na harmoniky s podobným výsledkem. Vynálezecky aktivní byl rovněž i v dalších oblastech, kromě „celotónového klavíru“ si nechal patentovat rovněž „Přístroj pro zkoušení akustických vlastností houslí a podobných smyčcových nástrojů“ a „Strunový hudební nástroj“ – housle s jinými proporcemi stěn.

Byl také publikačně činný, vyjadřoval se v hudebních periodikách ohledně různých témat (studie Nejstarší křesťanská píseň; Elektrické hudební nástroje; Měl **Honeger** pravdu? – komentář k pokusům o revizi notace; Pythagorás, durové stupnice a kvintový kruh)

Literatura:

I. Lexika

ČSHS.

II. Ostatní

Herold, František: Klaviatura pro klávesové hudební nástroje. Československá republika, patent. CS 83350. Přihlášeno 4. 12. 1950

Herold, František: Nejstarší křesťanská píseň (Svet pravoslavija, Prjašev 1952)

Herold, František: Nejstarší křesťanská píseň (Pravoslavný sborník, Brno 1952)

Herold, František: Přístroj pro zkoušení akustických vlastností houslí a podobných smyčcových nástrojů. Československá republika, patent. CS 86528. Přihlášeno 5. 12. 1953

Herold, František: Strunový hudební nástroj, Československá republika, patent. CS 89941. Přihlášeno 2. 3. 1954

Herold, František: Elektrické hudební nástroje (Taneční hudba a jazz, Praha 1963)

Herold, František: Měl Honegger pravdu? (Hudební rozhledy, Praha 1965)

Herold, František: Pythagorás, durové stupnice a kvintový kruh (Hudební rozhledy, Praha 1969)

Müller, Jaroslav: Sokolové v Osvětí (Lidové noviny, 8. 10. 2011)

Prokop Szegény

Víc literatury opravdu není?